

Collectieplan 2020-2024

Museum De Dorpsdokter

Inhoudsopgave

Missie	2
Collectiebeschrijving.....	2
Collectievorming.....	3
Behoud en beheer	4
Collectieregistratie, documentatie en onderzoek	4
Kwantificering geregistreerde collectie	5
Documentatie	6
Onderzoek	6

Missie

Museum de Dorpsdokter houdt zich bezig met het behouden, beheren, verzamelen, onderzoeken en presenteren van haar collectie. De collectie gaat over de geschiedenis van de 1^e lijns gezondheidszorg vanaf 1800.

Collectiebeschrijving

Geschiedenis

In 1986 werd de medische collectie van dr. Ruhe, bestaande uit 300 objecten, overgedragen aan Museum de Dorpsdokter. Deze collectie is omvat momenteel 5000 objecten.

Cultuurhistorische waarde

- 10% van de collectie bestaat uit onvervangbare topstukken
- 50% omvat de kerncollectie die is verkregen door schenkingen en aankopen
- 35% is in depot beschikbaar als bruikleen, voor demonstratie en wisseltentoonstellingen
- 5% wordt afgestoten omdat ze incompleet zijn, buiten het verzamelgebied vallen en doublures

Kerncollectie

- De geschiedenis van de Dorpsdokter vanaf 1800

Overzicht van de kerncollectie

- Dokterstassen
- Anesthesie
- Chirurgie
- Diagnostiek
- KNO
- Oogheelkunde
- Menselijk lichaam
- Urologie
- Medisch beeldmateriaal

Deelcollecties

- Apotheker
- Tandarts
- Fysiotherapeut
- Wijkverpleegster
- Vroedvrouw
- Drogist

Collectievorming

Verzamelen

- De collectievorming is gericht op het opvullen van hiaten in de kern- en deelcollecties door aankopen vanuit het eigen budget (3000 euro per jaar), door financiering door de Vrienden van het Museum, dan wel met externe subsidies.
- Bruiklenen worden enkel aanvaard als ze direct tentoongesteld kunnen worden, terwijl bij schenkingen wordt aangegeven, dat enkel de bijzondere voorwerpen worden aanvaard, dat niet-interessante doublures dan wel voorwerpen die in slechte staat verkeren en of een bovenmatig beslag leggen op depotruimte direct worden afgestoten.
- Aankopen geschieden via de antiekhandel, veilingen, medische instellingen en particulieren.
- Beslissingen m.b.t. het bovenstaande worden genomen door de directeur en de medisch conservator.
- De verzameling van de Dorpsdokter is nagenoeg compleet. Uitbreiding geschiedt enkel in geval van kwaliteitsverbetering of met voorwerpen die aan een specifieke arts toegeschreven kunnen worden.
- De deelcollecties zijn nagenoeg compleet.

Selecteren en afstoten

- Voorwerpen, die niet binnen de doelstelling van het museum vallen worden niet geaccepteerd
- Geaccepteerde voorwerpen worden geselecteerd op zeldzaamheidswaarde, leeftijd en conserveringstoestand
- Voorwerpen, die toegeschreven kunnen worden aan een bepaalde gebruiker hebben een meerwaarde
- Beslissingen m.b.t. het bovenstaande worden genomen door de directeur en de medisch conservator
- Bij het afstoten van collecties wordt de Gedragslijn voor de museale beroepsethiek en de Leidraad Afstoten Museale Objecten (LAMO) gevolgd

Behoud en beheer

Passieve conservering

- Het museum is voorzien van UV werend glas. Blijkens meting voldoet de UV-wering aan de normen.
- Het klimaat; Het gebouw wordt op een constante temperatuur gehouden. De luchtvochtigheid is in de winter constant (onder de 60) en 's zomers te hoog (60-80). Het museum heeft geen kwetsbare collectie, waardoor een tijdelijke hoge luchtvochtigheid geen probleem hoeft te zijn. Om e.e.a. te monitoren is een thermohygrograaf in gebruik. Deze wordt op verschillende plaatsen ingezet.
- In 2020 is het verlichtingssysteem van algemene verlichting en rails met spots vervangen door een algemene, energiezuinige LED- verlichting met een lage Lux-waarde.

Actieve conservering

- Bij de registratie wordt beoordeeld c.q. aangegeven of conservering dan wel restauratie noodzakelijk is.
- Kwetsbare voorwerpen worden zo min mogelijk aan de buitenwanden opgehangen.
- In de depots worden de voorwerpen in zuurvrije kartonnen dozen opgeborgen. De meeste objecten (80%) worden in vitrines tentoongesteld.
- Een deel in een open opstelling, waarbij sprake is van een fysieke afscheiding.
- T.a.v. het verloskundejournaal, de receptenboeken in de apothekerskast en het werk van Goropius Becanus geldt dat maandelijks een andere bladzijde getoond wordt.
- De wissellijsten zijn voorzien van zuurvrij karton.
- T.b.v. de voordrachten is een gebruikscollectie gemaakt voor demonstraties; deze bestaat uit niet kwetsbare doublures.

Collectieregistratie, documentatie en onderzoek

Registratie

- Een goede, overzichtelijke beschrijving van alle voorwerpen van de collectie is een absolute voorwaarde.
- De kerncollectie is deels vastgelegd in een geautomatiseerd registratiesysteem Memorix Maior. Daarbij gaat het om inventarisnummer, objectnaam, toestand, verwervingsgegevens, standplaats en een afbeelding. Alle objecten zijn zichtbaar genummerd.
- Er is een systeem voor een voorlopige registratie, d.w.z. als voorwerpen het museum binnenkomen als bruikleen, aankoop of schenking worden deze direct voorzien van een voorlopig registratienummer. Op dat moment worden de voorwerpen ook direct gefotografeerd.
- In 2020 was de kerncollectie volledig geïnventariseerd. Door enkele grote schenkingen en de coronapandemie is achterstand ontstaan.

- Dorpsdokter telt ca. 2500 voorwerpen, waarvan 5% in bruikleen is. Het bruikleen van het Stedelijk museum Breda, de collectie van Glabbeek van 670 objecten is geheel geïnventariseerd.

Kwantificering geregistreeerde collectie

Kerncollectie

Dokterstassen 5
Chirurgie 155
Diagnostiek 127
Documentatie 45
EHBO 35
Hygiëne 3
Verloskunde 54
KNO 152
Laboratorium 24
Luchtwegen 31
Meten en wegen 4
Microscopen 3
Naamborden 4
Oogheelkunde 46
Praktijkinventaris 18
Spuiten 26
Sterilisatie 8
Therapie 176
Verpleging 180
Volksgeloof 32

Deelcollecties

Drogist 92
Fysiotherapie 19
Apotheek 593
Tandarts 38

Totaal geregistreeerde objecten: 1.770

Registratieplan

2020-2021: Overzetten gegevens van Adlib naar Memorix Maior
2022: Registratie de Dorpsdokter, Wijkzuster, Vroedvrouw
2023: Registratie Fysiotherapeut, Apotheker
2024-2026: Registratie Drogist

Documentatie

Aanvullend op de basisregistratie worden de gegevens over de collectie vastgelegd en ontsloten. Kennis over de collectie wordt zichtbaar en is nodig om de cultuurhistorische waarde te bepalen. De documentatie wordt gebruikt voor het maken van tekstbordjes, het samenstellen van een catalogus, informatie op de website, presentatie in de Cloud, voor de beschrijving van in bruikleen gegeven voorwerpen t.b.v. exposities en het samenstellen van rondleidingen en lezingen.

Op de website en op Facebook worden doorlopend aanwinsten, bijzondere objecten uit de collectie en achtergrondverhalen van medische onderwerpen geplaatst. Ten behoeve van de documentatie hiervan beschikt het museum over een uitgebreide bibliotheek.

Onderzoek

Onderzoek is nodig bij het maken van teksten bij een tentoonstelling, bij het lenen van bruiklenen, ter voorbereiding van een restauratie, een aankoop of in verband met een publicatie. Jaarlijks verzorgt het museum publicaties in medische geschriften, werkt het mee aan tentoonstellingen van collega-musea en verzorgt lezingen. Daarnaast werkt het museum samen met landelijke medisch historische werkgroepen. Publicaties worden gepresenteerd op de website en in de Cloud.